

Noe av det tiltalende med prinsippet er at det støtter opp om toleranse og liberale standpunkter i mange saker. Er det likevel slik at hard paternalisme alltid er galt? Har vi aldri rett til å hindre tilregnelige voksne i å handle på måter som bare skader dem selv? Har vi for eksempel ikke rett til å hindre tilregnelige voksne i å ta sitt eget liv?

Mange vil nok mene at vi bør ha rett til å stoppe personer som ønsker å drepe seg selv, og at det ville være galt å la det være. Da er spørsmålet om ikke skadeprinsippet på en eller annen måte kommer til kort. Fanger det godt nok opp de relevante hensynene vi bør ta når vi prøver å skille mellom tillatelige og utillatelige frihetshindringer?

En som ikke bare trekker skadeprinsippet i tvil, men som også stiller spørsmål ved verdien av den omfattende handlefriheten prinsippet skal beskytte, er den amerikanske filosofen Sarah Conly. Etter hennes syn innebærer skadeprinsippet en overdreven verdsetting av selvbestemmelse på bekostning av hva som er bra for oss selv. Hun deler Mills oppfatning om at legitim bruk av politisk makt bør ta sikte på å fremme lykke. Men hvis lykke er målestokken for god politikk, så burde vi begrense individers anledning til å skade seg selv i større grad enn det Mill legger opp til (Conly, 2013, s. 49). Slik Conly ser det, er vi i det lange løp tjent med en paternalistisk lovgivning som tar enkelte valgmuligheter vekk fra oss. Argumentasjonsstrukturen i Conlys forsvar for hard paternalisme kan vises som i diagram 51.

En viktig forutsetning for Conly er at verdien av selvbestemmelse beror på vår evne til å handle fornuftig og i tråd med våre beste interesser. Det er imidlertid mye forskning som tyder på at vi er langt mer ufornuftige enn vi tror. Som påpekt i vitenskapsfilosofidelen av

denne boken har vi en sterk tendens til å resonnerer feil når vi skal vurdere betydningen av evidens. Denne tendensen gjør seg også gjeldende i valgsituasjoner. Slik vi er dårlige til å resonnerer om virkeligheten, er vi også dårlige til å tenke rasjonelt om hva som er i vår egen langsiktige interesse. Ofte gjør vi dumme valg på egne vegne, selv om vi egentlig vet bedre. Og gitt at vi generelt er dårlige beslutningstakere, mener Conly vi bør være åpne for at myndighetene beskytter oss mot oss selv. Heller enn å tilskrive en uforholdsmessig stor verdi til selvbestemmelse bør vi utvise respekt for verdien av menneskeliv ved å hjelpe hverandre til å handle i tråd med våre egne interesser (Conly, 2013, s. 8–9).

Conly er spesielt opptatt av å forsvare paternalistiske inngrep i valg knyttet til helse og økonomi. Helt konkret tar hun til orde for å forby sigaretter, begrense muligheten til å spise usunt og til å ta opp store lån. I prinsippet er ingen saksområder beskyttet mot denne typen inngrep, men Conly understreker at alle inngrep må være hensiktsmessige. Kravet om hensiktsmessighet innebærer at paternalisme kun er tillatt når det fremmer våre langsiktige interesser på en mest mulig effektiv måte. For å være legitimt må et inngrep i retten til selvbestemmelse ikke bare ha større positive enn negative konsekvenser, men også være det beste av alle tilgjengelige virkemidler for å fremme velferd og lykke hos dem vi begrenser valgfriheten til (Conly, 2013, s. 150–151).